

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320203224
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8320203224.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej v právnej veci maloletého W. I., nar. XX.XX.XXXX a A. I., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, mal. W. zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, A. I., nar. XX.XX.XXXX zast. JUDr. Annou Drugdovou, advokátkou so sídlom Námestie slobody 25, Humenné, za účasti rodičov: matky H. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXXX/XX, T., zast. JUDr. Annou Drugdovou, advokátkou so sídlom Námestie slobody 25, Humenné a otca A. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., prechodne bytom bez prihlásenia A. pri T. XX, zast. Mgr. Valérom Podol'skijm, advokátom so sídlom Námestie slobody 1, Humenné, o návrhu matky v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 10P/212/2020 - 219 zo dňa 19.04.2022 v spojení s opravným uznesením č.k. 10P/212/2020-229 zo dňa 26.04.2022 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku I. s tým, že otec je povinný výživné pre A. I. platiť k rukám A. I. vždy do prvého dňa v mesiaci vopred.

II. Potvrdzuje rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku IV.

III. Odmietla odvolanie otca proti výroku II.

IV. Mení rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku III. tak, že dlžné výživné pre mal. W. za obdobie od 29.9.2020 do 30.4.2022 vo výške 1.906,66,-Eur je otec povinný zaplatiť do 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky a dlžné výživné pre A. I. za obdobie od 29.9.2020 do 30.4.2022 vo výške 1.906,66,-Eur je otec povinný zaplatiť do 9 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám A. I..

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením zmenil rozsudok Okresného súdu Humenné 10P/9/2019 zo dňa 19.02.2019 v časti výživného pre maloletého W. a maloletého A. tak, že zvýšil výživné pre maloletého W. zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 200,- Eur mesačne a pre maloletého A. zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 200,- Eur mesačne, ktorú je otec povinný platiť k rukám matky vždy do prvého dňa toho - ktorého mesiaca vopred od podania návrhu, v prevyšujúcej časti návrhy matky na zvýšenie výživného zamietol. Rozhodol, že zaostalé výživné pre maloletého W. za obdobie od 29.09.2020 do 19.04.2022, ktoré je vo výške 2006,66 Eur a zaostalé výživné pre maloletého A. za to isté obdobie, ktoré je vo výške 2006,66 Eur je otec povinný uhradiť do 9 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Výrokom IV. rozsudku zamietol návrh otca na zverenie maloletých

detí do striedavej osobnej starostlivosti a návrh na zníženie výživného. Výrokom V. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozsudok odôvodnil tým, že matka sa návrhom podaným súdu dňa 28.09.2020 domáhala zvýšenia výživného pre maloletého W. a maloletého A. zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 250,- Eur mesačne u každého počnúc od podania návrhu na súd. Súdu bol dňa 08.03.2022 doručený vzájomný návrh otca, ktorým žiadal o zverenie maloletých detí do striedavej starostlivosti, pričom matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletých od 1. dňa v mesiaci do 15. dňa v mesiaci a otec od 15. dňa v mesiaci do 1. dňa nasledujúceho mesiaca. Výživné v čase striedavej starostlivosti žiadal neurčovať. Dňa 19.04.2022 otec podal návrh, ktorým žiadal znížiť výživné zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 40,- Eur mesačne od 19.04.2022.

3. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplýva, že maloletý A. navštevuje 2. ročník O. K. a Filip 6. ročník Q. školy. Obaja chlapci hrajú futbal. Matka pracuje v A. ako opatrovatelka v dvojtýždňových turnusoch a počas tých 2 týždňov, kedy je matka v A., sa o maloleté deti stará G. I. - matka otca maloletých detí. Starostlivosť o ne vykonáva v T., niekedy ich berie do A.. Matka jej necháva 100,- Eur na starostlivosť, v domácnosti zakúpi potraviny a matka platí G. I. za starostlivosť o maloleté deti v súčasnosti sumu 60,- Eur.

4. Kolízny opatrovník uviedol, že na základe výsluchu maloletých detí má za to, že striedavá osobná starostlivosť by v celom tom prípade nebola v záujme maloletých detí. Na pojednávaní boli vypočuté aj maloleté deti. Maloletý A. uviedol, že si nevie predstaviť vykonávanie striedavej osobnej starostlivosti v mieste bydliska matky otca. S terajším usporiadaním je spokojný, chcel by, aby otec niekedy zavolať a zobral ich napríklad na pizzu. Maloletý W. si nevie predstaviť striedavú osobnú starostlivosť vykonávanú 2 týždne v A. v mieste bydliska matky otca a 2 týždne v mieste bydliska matky.

5. Otec pracuje na živnosť od júla 2020. Počas konania pracoval v U., H. pričom súd jeho celkové príjmy za rok 2020 ustálil na sumu 13 490,- Eur (výdavky 8519,46 Eur a výdavky na zdravotné poistenie 425,46 Eur). V roku 2020 príjmy otca boli v celkovej výške 17 562,51 Eur, v roku 2022 v za prvé 3 mesiace príjmy otca boli vo výške 6273,- Eur. Matka je zamestnaná s priemerným príjmom vo výške 840,- Eur, poberá príspevok 130,- Eur na cestovné, 200,- Eur na odvody, invalidný dôchodok 171,20 Eur a prídavky na deti v A. vo výške 265,- Eur. Oproti času poslednej úpravy sa jej príjem nezmenil. Otec bol v čase predchádzajúcej úpravy nezamestnaný. Súd uviedol, že zmena oproti času predchádzajúcej úpravy sa týka jednak otca, ktorý v čase poslednej úpravy bol nezamestnaný teraz je živnostníkom a pracuje pre rôznych klientov v zahraničí. Vychádzajúc z príjmov otca súd vyčíslil jeho priemerný mesačný príjem za rok 2020 na sumu 1088,71 Eur, za rok 2021 na sumu 1206,12 Eur a za rok 2022 na sumu 1090,66 Eur. Súd poukázal na to, že napriek dobe súdneho konania otec maloletých detí nepredložil žiadne doklady, ktoré by preukazovali jeho výdavky v súvislosti s prácou v zahraničí (náklady na ubytovanie, cestovné, pracovné pomôcky a iné). Súd uviedol, že sa od času poslednej úpravy zvýšili potreby maloletých detí aj plynutím času ako aj celkovým fyzickým a sociálnym vývojom maloletých detí. Maloleté deti sa aktívne venujú futbalu, s čím sú spojené ďalšie zvýšené výdavky, navštevujú pravidelne futbalové tréningy. Matka má v súvislosti s týmito záujmami zvýšené výdavky. Súd uviedol, že v súvislosti s odôvodnenými potrebami maloletých detí je potrebné zvýšiť výživné od podania návrhu. Poukázal na tabuľky vypracované Ministerstvom spravodlivosti Českej republiky, ktoré sú určitým usmernením doporučených rozmedzí pre stanovenie výšky výživného a uviedol, že na dieťa vo veku od 10 do 14 rokov má byť určené výživné z mesačného čistého príjmu od 15 do 19% a na dieťa vo veku od 15 do 17 rokov má byť určené výživné z mesačného čistého príjmu 16 až 22%. Vychádzajúc z uvedených tabuliek výživné na maloletého W. by sa v roku 2020 mal pohybovať v rozmedzí 163,31 Eur až 206,85 Eur, v roku 2021 v rozmedzí 180,92 Eur až 229,16 Eur a v roku 2022 v rozmedzí 163,60 Eur až 205,20 Eur. Výživné na maloletého A. za rok 2020 174,- až 239,- Eur, v roku 2021 192,- až 265,- Eur a v roku 2022 174,- až 239,- Eur. Súd určil výživné na maloletých s prihliadnutím na takto určené rozmedzie na sumu 200,- Eur mesačne na každé dieťa. Vyčíslil priemerné mesačné výdavky na maloletého W. vo výške 402,86 Eur a na maloletého A. 377,53 Eur a uviedol, že na týchto výdavkoch sa majú podieľať obaja rodičia. Preto sa výživné vo výške 200,- Eur javí ako spravodlivé a primerané. Aj vzhľadom na vek maloletých detí, ktorých potreba osobnej starostlivosti je v súčasnosti nižšia, ako tomu bolo v minulosti. Zmena pomerov na strane otca je zrejmalá. Otec sa na výchove maloletých detí podieľa v čase, keď je na Slovensku, s maloletými deťmi sa stretáva, trávi s nimi voľný čas, zabezpečuje im potreby aj nad rámec doposiaľ určeného výživného. Súd vyčíslil výšku dlžného výživného vychádzajúc z toho, že výživné bolo

zvýšené o 100,- Eur mesačne a sumu dlžného výživného vyčíslil (po vydanom opravnom uznesení na sumu 2006,66 Eur na každé dieťa).

6. Súd vzájomný návrh otca na zníženie výživného zamietol nakoľko mal preukázané, že je tu dôvod na zvýšenie výživného. Otec pracuje ako živnostník a aj v priebehu konania pracoval v rôznych štátoch a dokázal si stále zabezpečiť príjem. Len samotná skutočnosť, že v čase rozhodovania otec maloletých detí ukončil poslednú spoluprácu, nemôže byť dôvodom na zníženie výživného. Ako živnostník si má zabezpečiť hospodárenie s finančnými prostriedkami tak, aby mal dostatok finančných prostriedkov na uspokojenie svojich základných potrieb a na platenie výživného aj v čase, keď prácu nemá. Návrh právneho zástupcu otca na platenie výživného starej matke maloletých detí nemá oporu v zákone, ale je v rozpore so zákonom, nakoľko stará matka nie je zákonným zástupcom maloletých detí. Po dovŕšení ich plnoletosti môže otec zasielať výživné priamo dieťaťu, dovedy je potrebné preniesť ich matke. Súd zamietol aj návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti. Uviedol, že musí prihliadať na citové väzby maloletých, ich vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a schopnosť rodičov dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o maloletých. Ďalším predpokladom je, že striedavá osobná starostlivosť musí vyhovovať osobnosti maloletých. Je nutné v tejto súvislosti skúmať dôvody a vyhodnotiť ich vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa. Súd dospel k záveru, že hoci obaja rodičia sú spôsobilí maloletých vychovávať, striedavá osobná starostlivosť by nebola v záujme a neboli by takto lepšie zaistené potreby maloletých. Súd pri posudzovaní záujmov maloletých zohľadnil názor maloletých detí, ich citové väzby k obojmu rodičom, ich potreby a stabilitu výchovného prostredia. Maloletí si už sami uvedomujú, že v prípade zverenia do striedavej osobnej starostlivosti by museli z domácnosti starej matky v A. (odkiaľ by otec zabezpečoval starostlivosť) cestovať do školy v T. a späť, pričom teraz bývajú neďaleko svojich škôl, čo pri výsluchu sami verbalizovali a označili za jeden z dôvodov odmietnutia striedavej osobnej starostlivosti. Takisto by im to spôsobilo ťažkosti s dopravou na futbalové tréningy. Poukázali aj na to, že v domácnosti starej matky nemajú vlastnú izbu. Z výsluchu vyplynulo aj to, že maloletí sa kontaktu s otcom nebránia, vítajú ho chcú aby ich otec zobral niekde von. Maloletý A. by si počas letných prázdnin vedel predstaviť striedavú starostlivosť, počas školského roka nie.

7. Z vykonaného dokazovania súd nemal preukázané, že striedavá osobná starostlivosť bude v záujme maloletých detí napriek skutočností, že matka pracuje v dvojtyždňových turnusoch a v tomto období zabezpečuje starostlivosť maloletým stará matka. Dozor v podobe osobe starej matky zabezpečuje matka maloletých. Matka takisto nakúpi potraviny, poskytne finančné prostriedky na nákupy aj starej matke, ktorej navyše aj prispeje finančnými prostriedkami určenými len na jej potrebu. Je nutné zdôrazniť, že stará matka prichádza do domácnosti za maloletými, čiže maloletí nemajú známe prostredie, preto nie je na mieste tvrdenie právneho zástupcu otca o existenciách akéhosi hybridu striedavej starostlivosti medzi matkou a starou matkou maloletých, pretože stará matka nezabezpečuje starostlivosť v rovnakej ani obdobnej miere ako matka a ani v miere akú má na mysli zákon pokiaľ ide o striedavú starostlivosť. Rovnako ako nezabezpečujú striedavú starostlivosť profesionálne opatrovatelky, ktoré sa živia tým, že im rodičia platia za to, že zabezpečujú starostlivosť o maloleté deti počas ich neprítomnosti. Je tiež potrebné zdôrazniť, že stará matka pri výchove maloletých detí vypomáha už 10 rokov a vystáva otázka, prečo otec poukazuje na odbremenenie starej matky až teraz a neprejavil záujem o striedavú starostlivosť skôr. Otec ani maloletým nikdy neverbalizoval snahu, že sa o nich chce postarať, alebo že chce zabezpečovať starostlivosť striedavo s matkou. Zo strany otca takisto neboli preukázané podmienky v akých by maloleté deti žili v prípade striedavej osobnej starostlivosti, prípadne ako si otec chce zabezpečiť prácu tak, aby bol s maloletými deťmi 2 týždne on. Poukázal na to, že stará matka uviedla, že súhlasí aby sa striedavá starostlivosť realizovala v jej dome v A., ale za prítomnosti otca. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 52 CMP.

8. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec a to proti prvým štyrom výrokom kvôli nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Uviedol, že výška stanovenej vyživovacej povinnosti po 200,- Eur na každé s maloletých detí odporuje už len samotnému zisteniu konajúceho súdu v bodoch 10,11 napadnutého rozsudku, kde sa konštatuje, že otec maloletých má podľa daňového priznania znížený základ dane vo výške 556,34 Eur a daňovú povinnosť vo výške 83,45 Eur. Skutočnosť, že odporca bol posledný štvrtrok kalendárneho roka 2021 bez príjmu, nerozporoval žiaden z účastníkov konania. Vyslovil nesúhlas so záverom súdu prvej inštancie o tom, že otcov čistý mesačný príjem za rok 2020 predstavoval 1088,71 Eur, za rok 2021 1206,12 Eur a za rok 2022 1090,66 Eur, avšak nevysvetlil prečo s týmto záverom nesúhlasí, ani predložil k tomu žiadne dôkazy. Uviedol však, že ani z

takéhoto príjmu za použitia doporučených rozmedzí pre stanovenie výšky výživného, ktoré vypracovalo Ministerstvo spravodlivosti Českej republiky a na ktoré sa súd odvoláva, nemohol dospieť k takým výškam výživného k akým dospel. Poukázal na to, že toto usmernenie pojednáva o výške výživného za predpokladu, že rodič sa osobne stará o svoje maloleté dieťa celý mesiac, čo ale nie je prípad navrhovateľky, keďže je nesporne preukázaná skutočnosť, že táto sa o maloleté deti stará maximálne 2 týždne v mesiaci. A niekedy ak má dlhší pracovný turnus dokonca len 1 týždeň v mesiaci. Za týchto okolností teda výživné má byť určené na maloletého W. v priemere v rozmedzí 84,64 Eur až 106,87 Eur a na maloletého A. v priemere 90,28 Eur až 124,13 Eur, čo v podstate zodpovedá doterajšiemu výživnému a teda k žiadnemu navýšeniu výživného nemalo od roku 2020 vôbec dôjsť. Poukázal, že rozsudok je nepreskúmateľný pretože neodôvodňuje zmenu pomerov na strane účastníkov, ale je koncipovaný tak, akoby súd prvej inštancie rozhodoval o prvom určení výživného. Výživné by sa malo navyšovať o alikvotnú časť nárastu čistého mesačného príjmu, pričom medzi zvýšeným výživným a zvýšením čistého príjmu otca musí byť proporcionalita. Súd prvej inštancie odignoroval úplnú stratu príjmu na strane otca ku ktorému došlo v dôsledku ukončenia zmluvného vzťahu medzi jeho objednávateľom F. W.. S poukazom na hore uvedené malo teda dôjsť do budúca počnúc od 19.04.2022 k zníženiu výživného na sumu 40,- Eur mesačne. Podľa jeho názoru je bod 38 napadnutého rozsudku nič nehovoriacim všeobecným konštatovaním súdu prvej inštancie. Pokiaľ ide o rozhodovanie o návrhu na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti nie otec resp. maloleté deti majú preukazovať vhodnosť pomerov resp. podmienky na život v rodinnom dome v A., ale Úrad práce sociálnych vecí a rodiny T. mal skúmať vhodnosť podmienok pre výchovu detí terénnym šetrením priamo v tomto rodinnom dome, k čomu preukázateľne nedošlo. Právny zástupca otca uviedol, že to je úplne prvý prípad v jeho advokátskej praxi kedy kolízny opatrovník nešetril pomery nehnuteľností kde sa mala osobná starostlivosť realizovať, a teda je toho názoru, že ešte pred pojednávaním 19.04.2022, na ktorom bol vynesенý napadnutý rozsudok, kolízny opatrovník vedel ako súd prvej inštancie rozhodne (zamietnutím návrhu na striedavú osobnú starostlivosť), keďže sa ani neunúval vycestovať do rodinného domu v A.. Poukázal na to, že maloletí synovia sa domáhali častejšieho stretávania s otcom a aj stará matka maloletých uviedla, že vnuci nemajú problém, aby boli v jej dome v osobnej starostlivosti jej syna. Konajúci súd teda rozhodol v rozpore so záujmom maloletých detí.

9. Súd v tomto prípade rozhodol v súlade so záujmami matky maloletých, ktoré sú čisto majetkové čo matka preukázala tým, že odmietla poukázať časť peňazí odporcom priamo starej matke maloletých resp. priamo na osobitné účty maloletých, čo zákon o rodine pripúšťa. Je žiadúce zverenie maloletých do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a na tom nič nemení ani alibistické vyjadrenie kolízneho opatrovníka podľa ktorého matka v čase svojej neprítomnosti dokázala zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti čo je samozrejme nezmysel, keďže túto starostlivosť zabezpečil otec maloletých keďže o maloletých sa minimálne polovicu mesiaca starala paradoxne jeho matka G. I. a nie matka navrhovateľky. Nie je úlohou matky maloletých alebo otca maloletých zabezpečovať v čase neprítomnosti starostlivosť o maloletých, ale je úlohou kolízneho opatrovníka uvedenú úplne neštandardnú situáciu riešiť eventuálne aj ex offo podaním návrhu na súd na zverenie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, alebo aspoň nerobiť bariéry osobnej starostlivosti otca o maloletých v čase neprítomnosti ich matky. Kolízny opatrovník dáva na piedestál úplne neštandardnú striedavú osobnú starostlivosť o maloletých realizovanú v praxi matkou a starou matkou maloletých namiesto toho, aby odobril striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov o maloletých. Keď sa otec vráti na Slovensko chce byť s maloletými deťmi, chce sa o nich osobne starať, ale kolízny opatrovník s tým nesúhlasí čo mu otec nerozumie zvlášť keď s rozsudku vyplýva, že maloletí sa kontaktu s otcom nebránia, vítajú ho. Ak jediným relevantným dôvodom prečo sa nemá realizovať striedavá osobná starostlivosť je skutočnosť, že maloletí synovia musia ráno skoro vstávať, je to poľutovaniahodné. Je na zamyslenie z akého dôvodu sa po pohovore s kolíznym opatrovníkom mali údajne maloletí synovia vyjadriť pred sudkyňou, že nesúhlasia so striedavou osobnou starostlivosťou keď predtým ich starej matke jasne povedali, že nemajú so striedavou osobnou starostlivosťou problém. Súd prvej inštancie uvedený rozpor stanoviska maloletých nevyriešil resp. nevysporiadal sa s ním a rozsudok je v tejto časti nepreskúmateľný. Jediným dôvodom podania návrhu na zvýšenie výživného a nezájmu navrhovateľky o striedavú osobnú starostlivosť je majetkový záujem navrhovateľky, aby sama nekontrolovateľne disponovala s ešte väčším odnosom peňazí pričom táto na maloletých synov berie v A. rodinné prídavky v sume 300,- Eur mesačne takže za situácie, že osobne sa o deti stará len 2 týždne v mesiaci má mesačný príjem na uvedené deti v sume 500,- Eur, ktoré jej bohato postačujú na hradenie nákladov na maloletých synov. Navrhovateľka náklady na synov účelovo vytvára a navyšuje a tieto aj tak nepresahujú aj jej terajší mesačný príjem na maloletých, ktorý je 500,- Eur mesačne. Poukázal na to, že navrhovateľka kázala vygenerovať dlh

na daní vo výške 3600,- Eur a spláca ho po 200,- Eur mesačne a teda zvýšené výživné je dobré akurát na pokrytie takto uvedenej mesačnej splátky 200,- Eur. Akýsi hybrid, kde otec maloletých v súčasnosti posielal peniaze priamo matke maloletých, ktorá ich údajne prepláca resp. preposiela starej matke maloletých nie je na mieste. Zamietnutím návrhu na striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov boli maloleté deti ponechané v podstate striedavej osobnej starostlivosti matke a starej matky čo jej stav, ktorý zákon o rodine nepozná, pričom otec sa preukázateľne môže osobne o maloletých postarať. Obec A. je od T. vzdialená len 20 km a nie je žiaden problém, aby otec maloletých vozil maloletých autom do školy do T. súčasne s tým ako pôjde do práce. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a maloletých zveril do striedavej osobnej starostlivosti v dvojtýždňových striedaniach, počas trvania striedavej osobnej starostlivosti výživné na maloletých neurčil, zamietol návrh matky na zvýšenie výživného a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Alternatívne aby znížil výživné na W. a A. zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 40,- Eur mesačne od 19.04.2022 a zamietol návrh matky na zvýšenie výživného.

10. Vo vyjadrení k odvolaniu matka navrhla rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Uviedla, že ak by nepracovala, nemala by dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie všetkých potrieb maloletých detí, a preto v čase kedy pracuje v A. zabezpečila pre nich osobnú starostlivosť zo strany ich starej matky, za ktorú matka starej matke platí pričom zároveň aj počas týchto dvoch týždňoch hradí synom všetky ich náklady a výdavky. Je nepochopením situácie označovať to za osobnú striedavú starostlivosť medzi matkou a starou matkou detí. Uviedla, že aj keď synovia prejavili záujem tráviť s otcom viac času, to nesvedčí o tom, že chcú aby boli zverení do striedavej osobnej starostlivosti. Svedčí to práve o tom, že otec v skutočnosti s nimi trávi tak málo času, že doposiaľ nebolo možné ani len uvažovať o tom, žeby otec mal skutočný záujem o osobnú starostlivosť o detí.

11. Kolízny opatrovník zopakoval vo vyjadrení k odvolaniu, že maloleté deti sa pri osobnom rozhovore vyjadrili, že si nevedia predstaviť, aby boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Záujmom maloletých detí je, aby bol zohľadnený ich názor vo veciach, ktoré sa ich týkajú. Bolo preukázané, že došlo k zvýšeniu potrieb maloletých detí, a preto navrhol rozsudok ako vecne správne potvrdiť.

12. Vo svojom následnom vyjadrení otec znova zopakoval tvrdenia o tom, že sa jedná o akýsi hybrid, teda starostlivosť o maloletých matkou a starou matkou. Poukázal na to, že žiadal, aby sa o deti osobne staral aj ich otec, ktorý nebol pozbavený rodičovských práv. Synov nezaťažoval súdnym konaním resp. „dospelackými témami“ ako to neustále robí ich matka, čo ale neznamená, že záujem o osobnú starostlivosť o nich nemal resp. nemá. Práve naopak znamená to, že má svojich synov skutočne rád a nechce ich zbytočne stresovať. Práve preto synovia otca neodmietajú a majú s ním dobrý vzťah. Nie je to ale zásluha matky ako to účelovo tvrdí jej právna zástupkyňa. Uviedol, že sa pridrižiava podaného odvolania.

13. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka sa otec vyjadril rovnako, že sa pridrižiava podaného odvolania a uviedol, že je poľutovania hodné, že jedinou bariérou pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti je samotný kolízny opatrovník, ktorý si nedal ani len tú námahu, aby prešetril podmienky pre výchovu maloletých v dome v A.. Je tiež otázne ako sa pohovor kolízneho opatrovníka s maloletými realizoval resp. či nedošlo k dezinterpretácii toho čo povedali, keďže maloletý A. sa na jednej strane údajne vyjadril, že o otcovi a jeho pobyte toho veľa nevie a v zapätí na to uviedol, že otec bol doma od októbra 2021 do januára 2022. Vierohodnosť výpovedí maloletých detí je otázná keďže obaja synovia sa zhodne vyjadrili, že o striedavej osobnej starostlivosti sa dozvedeli od matky keďže skôr sa vyjadrili pred starou matkou tak, že nemajú s osobnou starostlivosťou žiaden problém. Poukázal na to, že názor synov je síce potrebné rešpektovať, ale nie je to len jediný rozhodujúci faktor. Stanovisko kolízneho opatrovníka sa teda prieči nielen zdravému rozumu, ale aj záujmu maloletých detí. Kolízny opatrovník háji akurát majetkový záujem matke na ďalšom platení výživného.

14. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj "CMP") na konania podľa CMP sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej aj "CSP") ak CMP neustanovuje inak.

15. A. I., nar. X.XX.XXXX nadobudol v priebehu odvolacieho konania plnoletosť a k návrhu na zvýšenie výživného sa pripojil.

16. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je s výnimkou výroku o dlžnom výživnom vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol, odvolací súd sa z jeho rozhodnutím stotožňuje. Rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahuje všetky podstatné skutkové a právne závery potrebné pre rozhodnutie v tejto veci, na tieto závery odvolací súd poukazuje a stotožňuje sa s nimi.

17. Odvolací súd len zdôrazňuje, že z rozhodnutia ako aj z preukázaného skutkového stavu vyplýva, že nepochybne došlo k zmene pomerov od času vydania predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Tak ako sa konštatuje v rozsudku súdu prvej inštancie, v čase predchádzajúcej úpravy bol otec nezamestnaný, teraz pracuje na živnosť a prácou získava sumy uvedené v rozsudku. Tiež je pravdou, že s zvýšili aj potreby maloletých detí už len samotným plynutím času. Súd prvej inštancie sa vysporiadal aj s tým aký príjem otec dosahoval v čase, ktorého sa zvýšenie výživného týka. Jeho úvahe o výške príjmu otec v podanom odvolaní síce odporuje, avšak svoj nesúhlas nijakým spôsobom neodôvodňuje. Odvolací súd súhlasí so súdom prvej inštancie, že výšku výdavkov mal otec preukázať, aby bolo zrejmé, že sa jedná o výdavky potrebné pre dosahovanie príjmu. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že otec preukázal schopnosť dosahovať príjem a o tejto jeho schopnosti svedčí nielen výška odmiern, ktoré dosahoval a ktoré presahujú sumu 1000,- Eur za mesiac, ale aj skutočnosť, že pri pobyte na Slovensku je schopný platiť si apartmán sumou 35,- Eur za jeden deň. Odvolací súd rovnako súhlasí so súdom prvej inštancie v tom, že skutočnosť, že sa v čase, kedy matka pracuje v A., o deti osobne stará stará matka maloletých, nemožno označiť za starostlivosť starej matky o maloletých v takom zmysle v akom tento pojem používa zákon. Maloleté deti sú zverené do osobnej starostlivosti matky a matka keďže musí pracovať, aby získala príjmy pre svoje živobytie a živobytie maloletých detí, v čase svojej neprítomnosti zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti prostredníctvom starej matky. Tak ako uviedol súd prvej inštancie, pokiaľ by to zabezpečila aj profesionálnou opatrovatelkou, nedalo by sa uviesť, že osobnú starostlivosť o deti vykonáva v právnom slova zmysle takáto opatrovatelka. Podstatné je to, že túto starostlivosť zabezpečuje a financuje matka maloletých detí. Nie je preto možné z tohto dôvodu uvažovať o stanovovaní nižšieho výživného, pretože stará matka detí nehradí potreby maloletých so svojich vlastných prostriedkov, ale hradí ich z prostriedkov, ktoré jej poskytuje matka maloletých detí.

18. V konaní bol preukázaný príjem otca vo výške cca 1.100,-Eur mesačne, ako to ustálil súd prvej inštancie, a takýto príjem umožňuje otcovi prospievať na výživu detí sumou po 200,-Eur mesačne.

19. Odvolací súd poukazuje na to, že výživné povinného rodiča môže byť určené aj podľa jeho možností (§ 62 ods. 2 a § 75 ods. 1 zákona o rodine). Podľa zistení súdu prvej inštancie otec v prvých troch mesiacoch roku 2022 vykonával drevárske a stolárske práce za odmenu vo výške 6.273,-Eur. Otcom tvrdené výdavky sú 1.000,-Eur mesačne. Aj tento príjem svedčí o schopnosti otca dosahovať príjem 1.100,-Eur mesačne. Nie je žiaden dôvod, aby takýto príjem otec nedosahoval aj naďalej.

20. Ako obiter dictum odvolací súd uvádza, že pri určovaní výživného možno ako pomôcku použiť tabuľky vydané Ministerstvom spravodlivosti ČR (dostupné napr. tu: <<https://justice.cz/web/msp?clanek=opatrovnicka-agenda>>). Tieto zohľadňujú výšku príjmu rodiča povinného výživou, akú časť príjmu musí mať rodič k dispozícii pre svoje potreby, počet vyživovacích povinností, vek detí, mieru starostlivosti rodiča povinného výživou o deti. Výsledky nie sú záväzné (a už vôbec nie sú záväzné presné sumy výživného vypočítané podľa nich), súd môže zohľadniť aj iné právne alebo skutkovo významné okolnosti. Tieto tabuľky možno použiť najmä ako pomôcku pre zjednotenie súdnej praxe v otázke výšky výživného. Vychádzajúc z týchto tabuliek pri dvoch vyživovacích povinnostiach voči deťom vo veku A. a mal. W. možno za primerané považovať výživné spolu vo výške 400,-Eur, keď otcovi zároveň zostáva k dispozícii suma 700,-Eur. Rozdiel 26,-Eur oproti presným sumám vypočítaným podľa tejto tabuľky je zanedbateľný a je v prospech detí.

21. Vecne správny je aj výrok o zamietnutí návrhu na striedavú osobnú starostlivosť. Tak ako uviedol súd prvej inštancie pre striedavú osobnú starostlivosť musia byť splnené podmienky a vzhľadom na vek maloletých je potrebné prihliadať ja na ich názor. Skutočnosť, že maloletí chcú s otcom tráviť viac času neznamená, že striedavá osobná starostlivosť by bola funkčným modelom. Je potrebné zohľadniť aj názor maloletých, ktorí vítajú a chcú väčší kontakt s otcom, ale striedavú starostlivosť (teda zmenu bydliska z T. do A.) nechcú. Aj odvolací súd je toho názoru, že striedavá osobná starostlivosť v takomto prípade by bola nepraktická a nebola by v najlepšom záujme dieťaťa. Deti by museli meniť miesto

pobytu, menil by sa ich spôsob dochádzania do školy. Museli by sa každé 2 týždne prispôbovať novým podmienkam.

22. Vzhľadom na to, že v danom prípade boli dôvody na zvýšenie výživného, návrh na zníženie výživného zo strany otca musel byť zamietnutý. Aj tu sa odvolací súd stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že jednorazové zníženie príjmu resp. to, že otec za určité obdobie nedosiahol žiadnu odmenu neznamena jeho neschopnosť mať príjem. Pri hodnotení dlhších časových období napr. v roku 2021 je zrejmé, že otec bol schopný dosahovať príjem viac ako 1000,- Eur mesačne.

23. Odvolací súd napokon dodáva, že predstava, že výživu dvoch detí vo veku maloletého W. a A. je možné pokryť sumou 500,- Eur mesačne, nezodpovedá skutočnosti. Avšak aj keby táto suma na výživu detí stačila, stále by existovala vyživovacia povinnosť otca, ktorý by taktiež musel prispievať na výživu maloletých a maloleté deti by mali právo podieľať sa na jeho životnej úrovni. Teda to, že matka zo sociálneho systému A. získava určitú sumu peňazí, ktorá pokrýva určitú časť potrieb detí, nezbavuje otca vyživovacej povinnosti.

24. Starostlivosť matky otca o deti nie je možné považovať za starostlivosť otca samotného, pretože matka otca sa o deti stará na základe dohody s matkou detí, matka detí platí výdavky detí aj v tom čase a platí matke otca aj za pomoc pri starostlivosti o deti.

25. Skúmanie pomerov v domácnosti matky otca (v súvislosti so striedavou osobnou starostlivosťou, ktorej sa dožadoval otec) nebolo potrebné, pretože z iných dôkazov vyplynulo, že striedavá osobná starostlivosť neprichádza do úvahy. Zo spisu nevyplýva, že vyjadrenia detí boli zmanipulované alebo nepochopené, rovnako zo spisu nevyplýva, že kolízny opatrovník vedel, ako súd rozhodne, a preto šetrenie nevykonal. Aj podľa názoru odvolacieho súdu deti vyjadrili nezáujem o striedavú osobnú starostlivosť a táto nie je v ich záujme.

26. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výrokoch I. a IV. postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP. Vzhľadom na skutočnosť, že A. I. nadobudol v priebehu odvolacieho konania plnoletosť a k návrhu na zvýšenie výživného sa pripojil, odvolací súd rozhodol, že zvýšené výživné je otec povinný platiť k rukám A. I., keďže už nie je dôvod, aby bolo platené k rukám matky.

27. Otec podal odvolanie aj proti výroku II. rozsudku, ktorým bol zamietnutý návrh matky na zvýšenie výživného. Tento výrok je v prospech otca. Otec teda nemohol proti nemu podať odvolanie a preto odvolací súd odvolanie proti tomuto výroku odmietol.

28. Výrok o dlžnom výživnom nie je správny, pretože dlžné výživné u oboch detí je za obdobie od 29.9.2020 do 30.4.2022 vo výške 1.906,66,-Eur a pozostáva z pomernej čiastky za september 2020 v sume 6,66,-Eur a za 19 mesiacov po 100,-Eur. Vzhľadom na plnoletosť A. I. odvolací súd rozhodol, že dlžné výživné A. I., nar. X.XX.XXXX, je otec povinný platiť k rukám A. I., keďže už nie je dôvod, aby bolo platené k rukám matky.

29. O trovách prvoinštančného i odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP odvolací súd, pretože zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Odvolací súd o trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP pretože nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by mohli privodiť iné rozhodnutia o trovách konania.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.